

2017-04-06

MN § 19 Dnr 2017.012 MN

Yttrande till Miljö- och energidepartementet över förslag till tydligare regler för små avlopp (MR 2017-0389)**Ärendebeskrivning**

Miljö- och energidepartementet har skickat ut Havs- och vattenmyndighetens rapport "Tydligare regler för små avloppsanläggningar" med tillhörande konsekvensanalys på remiss till 134 remissinstanser.

I dag finns Naturvårdsverkets allmänna råd för små avlopp men dessa är inte juridiskt bindande. Havs- och vattenmyndigheten (HaV) pekar i sitt förslag till ny förordning på att dagens regelverk är splittrat och öppet för tolkningar, vilket motverkar effektivitet och samsyn mellan kommunerna. Målsättningen med förslaget till föreskifter är att samla och förtydliga regelverket kring små avlopp, öka förutsägbarheten för fastighetsägare om vilka reningskrav som kommer att ställas, samt säkerställa avloppsanläggningars funktion.

HaV vill att kravet på rening av fosfor för små avlopp skärps i områden med övergödningsproblem och där utsläppen från små avloppsanläggningar står för en betydande del. Skärpta utsläppskrav föreslås även där utsläpp från avloppsanläggningar kan riskera att negativt påverka exempelvis vattenskyddsområden eller naturreservat. I dessa områden kommer det bli förbjudet att släppa ut toalettavloppsvatten. HaV föreslår dock att kravet på rening av fosfor sänks i områden där risken för påverkan är liten. Reningsnivåerna blir därmed bättre anpassade till risken för påverkan.

HaV föreslår även krav på certifiering av de som anlägger avloppsanläggningar, krav på opartisk kontroll vid nyinstallation, samt kontinuerlig kontroll av nya anläggningar i drift. Detta ökar säkerheten i att nya anläggningar klarar de krav som förutsatts vid tillståndsgivningen, menar myndigheten. För små avlopp föreslås en kontroll vart tionde år, för de som är dimensionerade för 51-200 personer vill HaV ha tätare kontroller, en per år. För dessa vill HaV också ställa högre krav på undersökning av hur anläggningen kommer att påverka grundvattnet och dricksvattentäkter i närheten.

Beredning

Miljöskyddskontoret har i skrivelse den 20 mars 2017 lämnat följande yttrande:

Alingsås kommun är inte en av remissinstanserna men väljer ändå att yttra sig då det finns många små avloppsanläggningar i kommunen och de föreslagna föreskrifterna kommer ha stor påverkan på hur arbetet med små avlopp kommer att bedrivas. Små avlopp är en arbetsuppgift som miljöskyddskontoret lägger mycket resurser på och det är många kommuninvånare som berörs av frågan. I Alingsås kommun finns ca 4300 enskilda avlopp. Miljöskyddskontoret bedriver tillsyn på avloppsanläggningar i kommunen och planerar för närvarande ett tillsynsintervall på var 10:e år på de små avloppsanläggningarna i

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2017-04-06

Forts MN § 19

kommunen. Avloppsanläggningar dimensionerade för 51-200 personer kontrolleras i dagsläget vartannat år.

Miljöskyddskontorets synpunkter

I stort anser Miljöskyddskontoret i Alingsås att förslaget till nya föreskrifter är bra. Förslaget ökar tydligheten för både fastighetsägare och miljökontor runt om i landet vilka krav det är som gäller. Det kommer också bidra till att det blir en mer likvärdig bedömning av avloppsanläggningar nationellt. Det är även bra att det förtydligas när tillståndsplikt enligt 13 § och anmälningsplikt enligt 14 § ska tillämpas.

Enligt förslaget kommer det i områden som är känsliga ur övergödnings- och/eller smittskyddssynpunkt bli förbjudet att släppa ut avloppsvatten. Kommunerna kan enligt förslaget göra undantag från utsläppsförbudet, då kommer istället krav på 90% rening av fosfor gälla. Vid indelningen av dessa områden är det likväl viktigt att det tas hänsyn retentionen av fosfor i marken.

Förbudet mot utsläpp av toalettavloppsvatten kommer gälla vid nybyggnationer samt för gamla anläggningar som inte fungerar eller saknar tillstånd. Detta kommer att innebära stora ombygganden i fastigheter där WC-vatten och övrigt vatten tidigare gått i gemensamma ledningar, då dessa nu behöver separeras. Alingsås kommun anser därför att fastighetsägarna bör få rimlig tid på sig att innan förbudet träder i kraft. Dels då det kommer att kräva mycket arbete av fastighetsägaren, men även för att det kommer att bli många avloppsärenden med förbud för utsläpp av WC-vatten att hantera för miljöskyddskontoren runt om i landet. Tillsyn behöver göras på samtliga som ligger inom ett område där förbudet gäller. På de fastigheter som har tillstånd till sin anläggning behöver denna tillsynas för att se om den fungerar, och anläggningar utan tillstånd behöver tillsynas för att se om WC- vatten släpps ut innan förbud kan skrivas. Miljöskyddskontoret i Alingsås erfarenhet är att det är mycket sällan fastighetsägare på eget initiativ åtgärdar sin avloppsanläggning om inte krav finns från miljöskyddskontoret.

Områden som kommer att omfattas av förbud för utsläpp av toalettavloppsvatten ska pekas ut med ett nationellt bedömningsunderlag. Alingsås kommun anser att det är viktigt att utpekandet av dessa områden sker i samråd med den berörda kommunen.

Kravet på certifierade entreprenörer är bra, det kan höja kvaliteten på de avloppsanläggningar som anläggs. Det är dock viktigt att kravet inte träder i kraft för snabbt. Det måste finnas ett certifieringsorgan och entreprenörerna måste få tid på sig att certifiera sig, annars riskerar det att bli brist på certifierade entreprenörer under en period. Miljöskyddskontoret i Alingsås upplever redan idag problem med att det finns för få entreprenörer som gräver avlopp, vilket förlänger åtgärdstiden för många avloppsanläggningar. Kravet på certifierade entreprenörer riskerar därför att motverka målet med snabbare åtgärdstakt i landet.

Kontroll av avloppsanläggningar föreslås ske regelbundet av certifierat kontrollorgan. I HaV:s förslag föreslås kontrollorganet endast behöva uppfylla nivå C. Detta innebär att det kan

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2017-04-06

Forts MN § 19

vara samma företag som utför både kontroll och service/underhåll på samma anläggning. Enligt förslaget ska skyddsåtgärder finnas inom företaget för att oberoende ska kunna uppnås trots dessa olika roller. Alingsås kommun anser dock att det är viktigt att det är en oberoende tredjepartskontroll enligt typ A för att minska intressekonflikt hos kontroll-/servicefirma mot fastighetsägare.

Sammanfattning av miljöskyddskontorets synpunkter

- Vid indelning av områden som kommer att omfattas av förbud för utsläpp av toalettavloppsvatten i Alingsås bör Alingsås kommun få yttra sig eller på annat sätt var inblandad i processen.
- Vid indelning av områden med förbud till utsläpp av toalettavloppsvatten i fosforkänsliga områden bör hänsyn tas till retentionen av fosfor i mark efter avloppsanläggningen.
- Kontroll av avloppsanläggningar föreslås ske regelbundet av certifierat kontrollorgan. Alingsås kommun anser att det är viktigt att det är en oberoende tredjepartskontroll enligt typ A.
- Förslaget innebär fler slutna tankar, i och med denna förändring är det viktigt att skapa en infrastruktur för att ta hand om näringsämnen i toalettavloppsvattnet så att näringsämnen i högre grad än i dagsläget kan återföras till åkermark.
- Befintliga anläggningar som inte bedöms uppfylla kraven på rening eller saknar tillstånd i område med förbud för toalettavloppsvattenutsläpp, ska vara tillståndsprövade och åtgärdade senast 5 år efter att föreskrifterna trätt i kraft.
- Kravet på att endast certifierade entreprenörer får gräva avlopp bör träda i kraft först övergångsperiod på ca 5 år.

Arbetsutskottet har behandlat ärendet under sitt sammanträde 2017-03-30, § 15

Miljöskyddsnämndens beslut

Som yttrande lämnar Miljöskyddsnämnden de synpunkter som kontoret har angett ovan.

Beslutsunderlag: "Tydligare regler för små avloppsanläggningar" Havs- och vattenmyndigheten

"Konsekvensutredning av förslag på nya regler för små avloppsanläggningar" Havs- och Vattenmyndigheten

Exp: Miljö-och energidepartementet e-post: m.registrator@regeringskansliet.se

Justerandes sign 	Justerandes sign 	Justerandes sign	Utdragsbestyrkande
---	---	------------------	--------------------